

DE ARCHITECTUUR VAN OEZBEKISTAN
2023 / VAN VRIJDAG 1 SEPTEMBER TOT VRIJDAG 8 SEPTEMBER

‘We hebben een barokke kant’

De *Stichting Blan* is geboren. Het doel van deze stichting is niet alleen om een goed geïnformeerd publiek aan te trekken, maar ook een plaats te zijn van ontmoeting en creativiteit, een plaats voor expressie. Ze biedt aan nationale en internationale kunstenaars de inspiratiebron voor de creatie van hun artistiek werk en onderzoek.

De stichting werd opgericht door Thomas de Wouters d'Oplinter. Hij heeft onlangs de deuren geopend in dit gerestaureerd en gerehabiliteerd herenhuis gelegen te Elsene, Brussel. De werken worden er harmonieus tentoond gesteld met respect voor het gebouw. Uniek: het bestaande herenhuis wordt bekroond door een hedendaagse, bijna zwevende kubus die uitkijkt over een daktuin. De stichting biedt zo voorrechte en exclusieve plaatsen aan voor haar talrijke artistieke activiteiten.

In dit klassieke/hedendaagse kader is tot 1 juli in elf zalen een tentoonstelling te zien van de schilder Stephan Balleux, die het medium schilderkunst beschouwt als een volwaardig individu, een levend wezen met

bewustzijn. Het is deze kunstenaar die voor het eerst in dit pand op grootse wijze een tentoonstelling organiseert.

Hier ontmoeten we de initiatiefnemer en de ontwerper.

Hoe is dit project ontstaan?

Thomas de Wouters: Ik had de behoefte om opnieuw te beginnen. Dezelfde dag dat ik mijn huis verkocht, vertelde iemand me over deze plek in Brussel. De projectontwikkelaars hadden me al drie projecten voorgesteld, die allemaal werden afgewezen. Het laatste project in 2019. Bij mijn eerste bezoek aan het gebouw, nadat ik op het dak was geklommen, bemerkte ik dat de twee aangrenzende

Stephan Balleux

Thomas de Wouters

gebouwen ongeveer 20 m hoger zijn. Toen ontstond bij mij het idee van een hangende kubus tussen deze aangrenzende muren en een daktuin op het plat dak van het bestaande herenhuis. Ik had mijn huis op zondag verkocht en dit op dinsdagochtend bezocht. De volgende dag deed ik een bod dat 48 uur geldig was. Op vrijdag werd een compromis getekend. De stedenbouwkundige vergunning werd in juli 2019 ingediend en anderhalf jaar later goedgekeurd. In de tussentijd werden constructieve werken en verankeringen uitgevoerd ter plaatse van de talrijke scheuren in het bestaande gebouw.

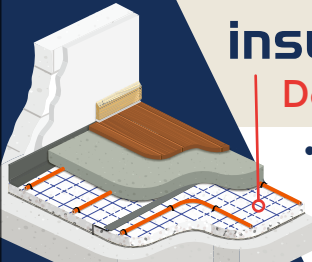
Aan de dienst stedenbouw heb ik uitgelegd dat het ingediende bouwproject vergelijkbaar is met de typologie van de Brusselse stadswoning (het hoofdgebouw, de tuin en bijgebouw), maar dan in verticale zin. Hier merken we dus het

herenhuis vanaf het gelijkvloers, de even belangrijke tuin op het bestaande plat dak en een hoger gelegen woondeel (moderne kubus) boven de tuin. Een liftkoker omsloten door een trap verbindt het herenhuis met het hedendaagse woongedeelte boven de daktuin.

Welk is de relatie tussen het nieuwe gebouw en het herenhuis met tentoonstellingsruimten?

Stephan Balleux: Ik kreeg de gelegenheid om het herenhuis vanaf het gelijkvloers tot en met de daktuin als tentoonstellingsruimte in te richten. Ik ben licht barok georiënteerd, neigend tot een beetje overvloed. Deze ruimtes laten een grote verscheidenheid aan opstellingen toe, van de meest intieme tot de meest grootse. Hierdoor kan ik via mijn werken een groter scala aan onderwer- >>>

insulPano HF 35
De 3 in 1 oplossing!

- tackeren van de vloerverwarming
- thermische isolatie
- akoestische isolatie

insulco
Insulation products
www.insulco.be

p.21

pen in vraag stellen alsook de verschillende gebruikte technieken laten zien.

Ik heb een relatie met de ruimte die verbonden is met het denkbeeldige. Ik gebruik vaak beelden van oude architectuur in mijn composities, om te laten zien dat niet alles van mij komt, dat ik inspeel op het bestaande. Ik vind deze beelden vaak bij toeval, omdat het toeval een emotie toevoegt die terug te vinden is in het uiteindelijke werk, net zoals wanneer je een kartonnen doos opent en de inhoud ervan dan pas ontdekt.

Thomas de Wouters: Ik heb een kunstcollectie die ik bescheiden zou noemen, met kunstenaars die ik grotendeels persoonlijk ken, omdat ze iets te zeggen hebben. Stephan Balleux is daar nu één van. In 2021 had hij een grote tentoonstelling in de Botanique, en op drie andere plaatsen tegelijk. Ik stelde hem voor dat hij de stichting Blan zou inwijken met een tentoonstelling van zijn werk. Ik stelde hem eveneens voor om de daktuin te voorzien van een groot zeil als opmerkelijk signaal voor de stad. Hij is immers gewend aan zeer grootschalige werken.

Ik ben het helemaal eens met Stephan over het idee van de barok. We stellen een nieuwe stedelijke typologie voor, maar we perverteren eveneens het idee van openheid. Ik sprak van anti - dichtheid toen ik het stedenbouwkundige dossier indiende. Ik kocht het project van de projectontwikkelaars die de open ruimte boven het bestaande herenhuis wilden dichtbouwen. Zij voorzagen een crèche en studentenkoten, waarvan sommige zonder ramen. Er zaten potentieel 100 mensen in het gebouw. Ik verkoos precies het tegenovergestelde.

Wist u niet of dit project haalbaar zou zijn?

Thomas de Wouters: Absoluut niet. Sterker nog, als ik dat had gedaan, had ik het misschien niet gekocht. Ik had nooit gedacht dat het geweigerd kon worden. Ik ben naar Luc Schuiten gegaan die mijn inspiratie uitwerkte in een eerste schets. François Laloux heeft met de steun van architect Jacques Ceyskens de plannen uitgewerkt en het project gerealiseerd. Het is tevens een zeer milieuvriendelijk project, met fotovoltaïsche energie die een warmtepomp voor het totale gebouw

bedient. De westelijke oriëntatie afhankelijk van de bouwdiepte van de aangrenzende gebouwen is optimaal in functie van de behoeften van het project.

Stephan Balleux: De locatie doet me denken aan de roman 'A rebours' van Huysmans. Het besef van contrapunt past goed bij mijn werk, dat vaak tegelijkertijd een beeld en zijn tegenbeeld voorstelt. Ik sta graag op de rand, om te zien wat er voor mij kan ontstaan.

De tentoonstelling is opgezet in functie van de voorgestelde ruimtes. Bepaalde figuren worden herhaald in de verschillende zalen en stellen een onderling verband via het geheugen voor, een ruimtelijk verband. Het opnemen van mijn werk in de ruimte is de primaire energie. Daar elke plaats specifiek is zal een min of meer belangrijke reactietijd nodig zijn om mijn werk te begrijpen. Het grote zeil buiten vergde bijvoorbeeld meer denkwerk. Ik ben gewend met zeer grote formaten te werken. Op een van mijn laatste tentoonstellingen stond een acrylschilderij van 3 x 60 meter. Hier vormt het grote dekzeil buiten een herdenkingslink met het marmerentoon gesteld op het gelijkvloers.

De binnenruimtes zijn ook zeer geslaagd...

Thomas de Wouters: Ik ben een fan van het design van de jaren '60 en '70. Ik kon een trap van Roger Talon en een Gyrofocus van Imbert integreren in de kubus op de 4de verdieping. Ik wilde zicht hebben op elk detail. Voor de slaapkamer en de badkamer werden vele schetsen gemaakt vooraleer een definitieve beslissing over het ontwerp werd genomen. Er waren uiteraard ook technische

beperkingen, zoals de plafonds met geïntegreerd koelcircuit waar rekening mee moest gehouden worden bij de plaatsing van de verlichting. De tentoonstellingsruimten werden nauwgezet gerenoveerd tot hun oorspronkelijke karakter. We voegden akoestische isolatie toe aan de scheidingswanden, waardoor de plafondlijsten identiek moesten worden aangepast. De voorgestelde ruimte is meervoudig, wat een grote verscheidenheid aan ruimtelijke composities voor de tentoonstellingen mogelijk maakt.

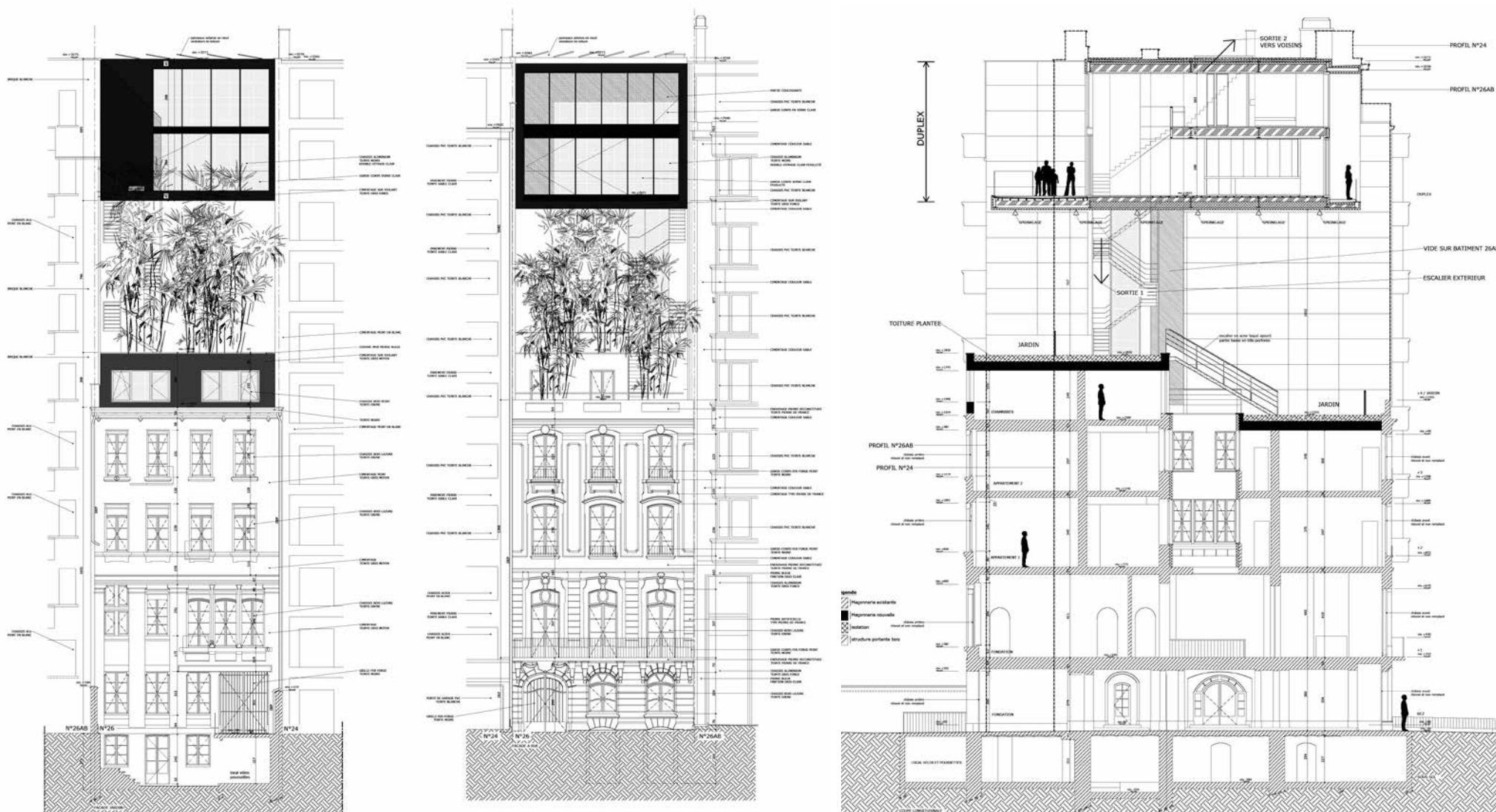
Stephan Balleux: Ik ben nog een beginnende in de architectuur. Maar ik heb de gelegenheid gehad om schilderijen te maken die een directe reactie zijn op de architectuur, met name in Luik in het Musée de La Boverie. Ik heb een schilderij voorgesteld dat door een glazen wand gaat, dat ik Norvins heb genoemd, naar de straat in Passe-Muraille. Net als architectuur is het schilderij een object dat 'in het echt' gezien moet worden.

Dit is waarschijnlijk een van mijn beste tentoonstellingen, omdat de locatie helpt om mijn werk duidelijk te presenteren. Ik kan mijn hele carrière, in fragmenten, in dezelfde omgeving presenteren. Thomas is misschien barokker dan ik, hij houdt van niet te classificeren dingen.

Wat zijn de belangrijkste doelstellingen van deze nieuwe stichting?

Thomas de Wouters: De Blan Stichting is vooral een plaats. Het is een plek om te leven, een plek om te creëren en een plek om elkaar te ontmoeten. Er komt een

“ Dit is een van mijn beste tentoonstellingen, omdat de locatie helpt om mijn werk duidelijk te presenteren

kunstenarsresidentie en kunstenaarsateliers. Er worden regelmatig evenementen georganiseerd rond kunstenaars, waarbij alle kunstvormen worden geïntegreerd, van poëzie tot jazz. Ik wil een plek vol afwisseling, eclectisch, die ontmoetingen bevordert; een dynamische plek die vragen oproept en bezoekers aanmoedigt zichzelf in vraag te stellen. Een beetje zoals de salons van vroeger, waar je mensen van alle rangen en standen kon ontmoeten.

Qua programmering zou ik vooral de begrippen betekenis en schoonheid willen benadrukken. Zingeving om de kritische geest nieuw leven in te blazen, en schoonheid als vooroordeel. Ik wil dat we die relatie met schoonheid als basis houden, want betovering is noodzakelijk en die komt door schoonheid. Met de tentoonstelling van Stephan Balleux zitten we midden in deze begrippen.

Stephan Balleux: De locatie sluit aan bij de beelden die ik de afgelopen tien jaar heb gemaakt, met name beelden waarin figuren uit oude hotels zijn opgenomen, in een soort mise en abyme. De constructie van de hedendaagse hoge kubus, die de perceptie van het oude vernieuwt, is vergelijkbaar met de intenties die ik in mijn beelden probeer te leggen, maar ook in hun opstelling. Het werk met vier identieke portretten van vrouwen met vogels is daar een goed voorbeeld van. De ruimte is waarschijnlijk te klein om zoveel beelden te bevatten, wat een zekere ongemakkelijkheid creëert, die nog wordt versterkt door de gelijksoortige en raadselachtige figuren. De herhaling draagt bij tot de vreemdheid, evenals de schaal.

Mijn schilderijen zijn vallen, om een zeer breed scala van kijkers aan te trekken, van de meest geïnformeerde tot de meest neofiele, en hen te confronteren met een beeld. Ik blijf een liefhebber van archeologie en kunstgeschiedenis, en behoud een fascinatie voor oude schilders, maar mijn manier van confronteren met het heden is hedendaags. Ik ben hedendaags omdat ik rekening houd met de verschillende manieren van bestaan, door fluiditeit.

Hoe is de tuin opgebouwd, in zijn ongewone positie?

Thomas de Wouters: Er staan hoge bomen op 1 meter grond, klimplanten, struiken van verschillende soorten. De vegetatie zal geleidelijk de hangende tuin overnemen. Er zijn speciale rails aangebracht zodat de tuinman met een harnas kan werken. De tuin biedt een opening naar de stad, in beide richtingen, zodat voorbijgangers naar een extra venster kunnen kijken, plantaardig of artistiek. Het project weigert zichzelf af te sluiten, het is het tegenovergestelde, door zich te richten op wat zich opent naar de stedelijke ruimte. Er is ook een apparaat gepland om het zeil te spannen, dat rechtstreeks verband houdt met de kunstenaars die in de stichting worden tentoongesteld. De hoogte van het zeil is zo berekend dat het volledig zichtbaar is vanaf de tramhalte eronder.

Hoe zit het met de financiering?

Thomas de Wouters: Voorlopig laat ik me meevoeren door de magie, ik ben eigenlijk een dromer, ook al ontstaan deze vragen onvermijdelijk. Ik zal ze zeker stellen, maar >>>

later. Ik wil zeker de geest van de stichting niet schaden. De vergoeding van de kunstenaars en de exploitatiekosten van de plaats zijn belangrijke elementen die in verband met het voorgestelde imago van de stichting moeten worden bekeken. We hebben al verschillende voorstellen ontvangen, maar ik zal de tijd nemen om erover na te denken.

Hoe introduceert u het idee van ruimte in een schilderij?

Stephan Balleux: Mijn werk is verbonden met de documenten die ik aantref, die kunnen voorkomen in een schilderij, een tekening, een video, een beeldhouwwerk... Ik verwijs naar de oude memotechnische traditie, die met name bij Cicero berust op een ruimtelijke opvatting van het geheugen. Men plaatst bijvoorbeeld mentaal een reeks voorwerpen in een denkbeeldig huis, waardoor men deze voorwerpen beter kan onthouden. Hetzelfde geldt voor de elementen van een toespraak. De ars memoriae werd vooral ontwikkeld in de oudheid, waar redenaars prestige verwierven met zeer lange en uitgebreide toespraken. Ik heb het altijd een allegorie gevonden van het artistieke proces, dat zich ontwikkelt in fragmenten van hetzelfde continuüm, en dat alleen begrepen kan worden in de herinnering van het hele proces. Dit heb ik in 3D gematerialiseerd in een video genaamd 'Arena', die in de tentoonstelling te zien is.

Hoe zou u de vloeibaarheid beschrijven die in uw beelden zichtbaar is?

Stephan Balleux: De vloeierende en dynamische vormen zijn vaak suggestief, voorbij

hun eigen werkelijkheid, het is een beetje pareidolia die de indruk geeft een gezicht te zien midden in een wolk. Het mysterie komt ook voort uit de ontmoeting van tegenstrijdige elementen, in de assemblage van realistische maar onmogelijke figuren. Maar deze assemblage mag niet begrijpelijk zijn, anders gaat de evocatie verloren. Het schilderij met de vuursteen en het interieur van een Parijs hotel is hiervan een goede illustratie. Vuursteen is een van de eerste esthetische figuren die de mens kent, en ik heb het op een vloeierende, bijna vloeibare manier geschilderd. De kleurcode van de vuursteen, zijn vorm, doet denken aan steen, maar de picturale behandeling is die van een vloeibaar element. Je ziet golven, bewegende elementen.

Ik heb veel gespeeld met de productie van beelden in de schilderkunst, met name met de behandeling van onscherpte die men gewoonlijk in de fotografie of de film ziet. Ik probeer de kijker te verliezen, ik ga soms zo ver dat ik alle penseelstrepen uitwis. De schoonheid van onscherpte komt voort uit het feit dat je heel weinig moet gebruiken om veel op te roepen, tot op het punt van abstractie. Mijn meer abstracte schilderijen zijn eigenlijk beelden van abstractie.

Het is noodzakelijk de toeschouwer een ruimte te bieden om zijn interpretatie aan te moedigen, maar ook om hem in verwarring te brengen. Er kan een ruimte ontbreken in de voorgestelde ruimte, maar het geheel moet passen.

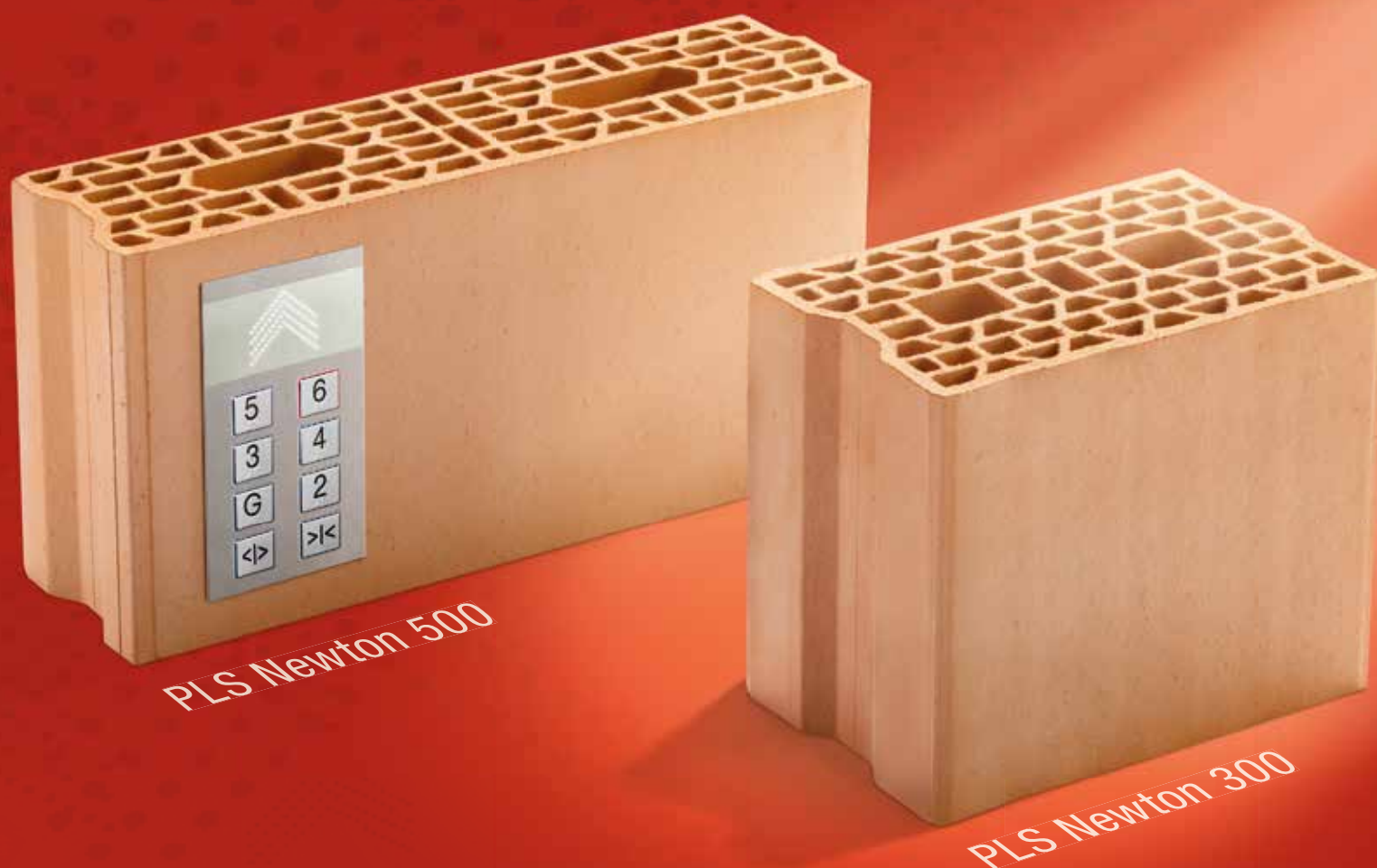
Interview door Nicolas Houyoux ■

nieuw
formaat

PLS *Newton*

Nu met twee
in de lift!

Met PLS *Newton*
zit je bouwproject in de lift.

1. Extra druksterkte
2. Alle voordelen van Porotherm PLS, zowel met lijm mortel en Dryfix (ATG) te verwerken
3. Dé keramische bouwoplossing voor appartementen en utiliteitsgebouwen

www.wienerberger.be/plsnewton

Wienerberger

Brusselse wijk Tour & Taxis wordt internationaal voorbeeldproject

Eén van de grootste stadstransformaties van België gaat laatste fase in

De iconische Tour & Taxis site in Brussel zet zich de komende jaren definitief op de wereldkaart op vlak van stadsvernieuwing. Met de transformatie van het voormalige rangeerterrein naar circa 800 nieuwe woningen, kantoren, winkels, horeca, publieke voorzieningen én een bijkomende uitbreiding van het park komt één van de meest verloren plekken van Brussel ooit tot volle bloei. Vastgoedontwikkelaar en -investeerder Nextensa rekent daarvoor op een team van Belgische én internationale toparchitecten. Met het aanvragen van de vergunning voor het deelproject Lake Side gaat zo één van de grootste stadsontwikkelingen van de afgelopen 20 jaar in ons land zijn laatste fase in.

Maar de laatste jaren transformeerde de site van een plek waar ooit goederen van over de hele wereld binnenkwamen naar een plek waar vandaag tal van activiteiten en evenementen plaatsvinden en mensen van alle nationaliteiten elkaar ontmoeten. Met o.a. de bekende Gare Maritime, het Koninklijk en Openbaar Pakhuis, de nieuwe vijvers, woningen, horeca, kantoren, winkels én het grootste recent aangelegde park in Brussel is de

site uitgegroeid tot één van de absolute hotspots in ons land.

Nu gaat Tour & Taxis met 'Lake Side' de laatste ontwikkelingsfase in. Concreet gaat het om de ontwikkeling van zo'n 140.000 vierkante meter, met een grotendeels residentieel programma, goed voor circa 800 nieuwe woningen. Die plannen passen in het Bijzondere Bestemmingsplan Tour & Taxis (BBP) dat in 2017 werd goedgekeurd. Het Rotterdamse architectenbureau MVRDV vertaalde dit BBP in een stedenbouwkundig masterplan dat zich naadloos inschrijft in de programmatie van de site. Ook de omgevingsaanleg wordt in de nieuwe zone door de internationaal geroemde landschapsarchitect Bas Smets doorgetrokken.

Duurzaamheid

Wat meteen opvalt bij de nieuwe plannen is het vele groen. In het masterplan ontstaat immers nieuwe open ruimte tussen de gebouwen. Die zal zoveel mogelijk diverse soorten grassen, kruiden, bloemen, struiken en bomen bevatten. Ook het huidige park van Tour & Taxis krijgt

een verdere uitbreiding. Eén van de belangrijkste kenmerken waar Lake Side op focust, is dan ook duurzaamheid.

Lake Side wordt zo één van de meest duurzame wijken van Brussel, althans op zo'n grote schaal. Zo mikken alle kantoorgebouwen op een BREEAM Outstanding certificaat, de hoogste graad van een internationaal erkend kwaliteitslabel dat duurzaam bouwen promoot.

Mixiteit

De belangrijkste invulling van de nieuwe wijk is residentieel maar op deze plek komen ook kantoren, horeca, buurtwinkels en publieke voorzieningen die in samenspraak met de betrokken overheden verder geconcretiseerd worden. Het residentieel programma wordt deels hoogbouw. Tegelijk wordt een gezonde sociale mix gecreëerd waarin kwaliteitsvolle én betaalbare woningen deel uitmaken van een groter geheel.

Autoluw

Er werd recent een grote centrale fietsenstalling gerealiseerd en de hoofdingang aan de Havenlaan is voortaan exclusief voor fietsers en voetgangers, alle voertuigen worden omgeleid naar ondergrondse parkeerplaatsen. Daarmee trekt Tour & Taxis vol de kaart van de zachte mobiliteit. De site is zo al gro-

tendeels autoluw en de bedoeling is zelfs om alles nog autolower te maken in de toekomst.

Als alles volgens plan verloopt, zouden de werken kunnen starten begin 2025 en aldus de continuïteit van de ontwikkeling van Tour & Taxis verzekeren. Actueel voltooit Nextensa er immers tot eind 2024 de residentiële wijk Park Lane die tevens een 800-tal wooneenheden omvat. Om alle belanghebbenden, in het bijzonder de directe omwonenden van de Tour & Taxis wijk te informeren over de nieuwe plannen, zal Nextensa regelmatig buurtinformatiemomenten organiseren.

Fact sheet LAKE SIDE

- 140.000 vierkante meter nieuwe gebouwen – op een totale site van 33 ha
- Circa 800 woningen
- 37.000 vierkante meter kantoren
- 2.800 vierkante meter winkels/horeca
- 3.800 vierkante meter publieke voorzieningen
- Circa 630 parkeerplaatsen voor auto's, 66 motorplaatsen en 1950 fietsenstallingen
- Architecten: Binst Architects, POLO, HUB, Bureau Bouwtechniek, 3XN, Cobe, Effekt, MVRDV
- Landschapsarchitect: Bureau Bas Smets
- Studies stabiliteit: Ney & Partners
- Studies technieken: CES
- Veiligheidscoördinatie: Bopro ■

Nieuw Paleis Het Loo

Na vijf jaar opende Paleis Het Loo, in Apeldoorn (NL) zijn deuren op 22 april na een unieke verbouwing. Het paleis heeft ruim 5000 m² aan uitbreiding gekregen onder het voorplein. In het vernieuwde Paleis Het Loo zijn nieuwe ruimtes voor zowel vaste als tijdelijke tentoonstellingen en nieuwe bezoekersfaciliteiten.

Het ontwerp

De uitbreiding, die zich recht onder het voorplein van het paleis bevindt, is ontworpen door Dikkie Scipio van KAAAN Architecten. Het eigentijdse ontwerp is geïnspireerd op de plattegrond en symmetrie van het paleis en de foyer fungeert als verbinding tussen de moderne uitbreiding en het historische paleis.

Een ruimtelijke verbinding

Hoewel de ruimte zich onder de grond bevindt, voel je dit als bezoeker niet. De ruime foyer is verlicht met het daglicht dat door een deel van de fontein op het plein schijnt. De weerspiegeling van het water voegt een extra dimensie toe. De ene kant van de foyer is de ingang tot de permanente tentoonstelling "De Oranjes" en de andere kant leidt naar de tijdelijke tentoonstelling Meesterwerk.

Tijdreizen met de Oranjes

De permanente tentoonstelling De Oranjes neemt de bezoeker mee op een reis door de tijd. Deze presentatie gaat over de geschiedenis van het Nederlands koningshuis en de rol binnen Nederland en daarbuiten. Bezoekers kunnen met behulp van topstukken, video-beelden en animaties het verhaal achter de kleur oranje en de koninklijke familie ontdekken, van Willem van Oranje tot Amalia. Renske vertelt dat de scheiding tussen het openbare- en privéleven van de families hier ook een rol in speelt. "Na de tijdreis loopt de bezoeker naar boven om meer te leren over de privélevens van de families en de druk die er eigenlijk al vanaf de geboorte op de leden van de familie ligt."

Klaar voor de toekomst

De eerste tijdelijke tentoonstelling, Meesterwerk, toont de bezoekers het verbouwings-

proces van de uitbreiding en de renovatie van het paleis. De wanden hangen vol foto's van het voorplein in verschillende fases in het bouwproces door de jaren heen.

Renske Ek was onderdeel van het projectteam dat deze tijdelijke tentoonstelling heeft samengesteld. Ze vertelt hoe trots ze is op het resultaat: "Ik ben zo blij met hoe het is geworden. De zalen bieden, mede dankzij de hoogte, veel ruimte voor moderne kunst. Daarnaast hebben we het hoogste duurzaamheidslabel dat je kunt behalen." Op de foto's in de tentoonstelling is te zien hoe het voorplein jarenlang een metersdiepe bouwplaats is geweest, iets wat nu moeilijk voor te stellen is.

Oranjabloesem

Verbonden aan de 'making off' vinden bezoekers het kunstwerk Oranjabloesem van Linda Nieuwstad. Haar sculptuur

verbeeldt de vernieuwing van Paleis Het Loo waarbij bezoekers het kunstwerk kunnen bekijken, voelen en zelfs ruiken. Nieuwstad liet zich inspireren door een schilderij uit de collectie van Paleis Het Loo, 'Vivat Rex', geschilderd door Elias van den Broeck.

Het kunstwerk van Nieuwstad is een duurzaam ontwerp en is onder andere gemaakt van restanten behang van Paleis Het Loo en hergebruikte vrachtwagen zeildoeken. Renske vertelt hoe geur en geluid bijdragen aan het vernieuwde Paleis Het Loo: "In deze ruimte hoor je Paleis Het Loo, zowel binnen- als buitengeluiden.

Door de soundscape hoor je in elke hoek van de ruimte een ander geluid en als je er onderdoor loopt, ruik je zelfs de geur van het Loo." Deze geur heeft geurontwikkelaar Sebastian Fischénich met de medewerkers van Paleis Het Loo ontwikkeld. ■

Functionalistische architectuur van de jaren '70

Blue Tower op Louizalaan in Brussel krijgt na renovatie panoramische rooftop van 360 graden (BE)

Het Brussels Gewest heeft de stedenbouwkundige vergunning afgeleverd voor de renovatie van de iconische Blue Tower op de Louizalaan. Dat meldt staatssecretaris voor Stedenbouw Pascal Smet (One.Brussels-Vooruit) maandag. De renovatie moet dit erfgoed, dat de functionalistische architectuur symboliseert, opnieuw tot zijn recht laten komen. In het project komen kantoren en winkels aan de straatkant en een panoramische rooftop van 360 graden.

De Blue Tower stond vroeger bekend als de SAIFI-toren en werd in 1976 ingehuldigd. Architect Henri Montois koos voor een functionalistisch ontwerp. De toren paste in een richtplan uit de jaren 1970 voor de Louizalaan, dat vijf kantoorgebouwen voorzag.

“De Blue Tower is een getuige van de functionalistische architectuur van de jaren '70. Ze is een van de Brusselse torens die iedereen kent en een onderdeel van de Brusselse

skyline. Deze verbouwing brengt de toren de 21ste eeuw binnen. Doordat het project de standaarden van Good Living toepast, wordt de Blue Tower een nieuw voorbeeld van de stedenbouwkundige ambitie voor ons gewest. Verschillende bestemmingen krijgen er hun plaats. Aan de straatkant komen er winkels. Er komt ruimte voor planten en voor duurzame mobiliteit. Met een rooftop van 360° zal het gebouw ook openstaan naar de wijk en voor het grote publiek”, zegt Pascal Smet.

De renovatie voorziet onder meer een skybar met ruim terras met een panorama van 360 graden, en de creatie van een nieuw volume met drie kantoorverdiepingen op het uiteinde van het perceel. Aangezien de straat helt, zal de kelderverdieping in de Vilain XIII-straat en de Meerstraat geleidelijk een benedenverdieping aan de straatkant worden, wat de vestiging van een winkel mogelijk maakt. ■

Brug tussen Japan en Zwitserland

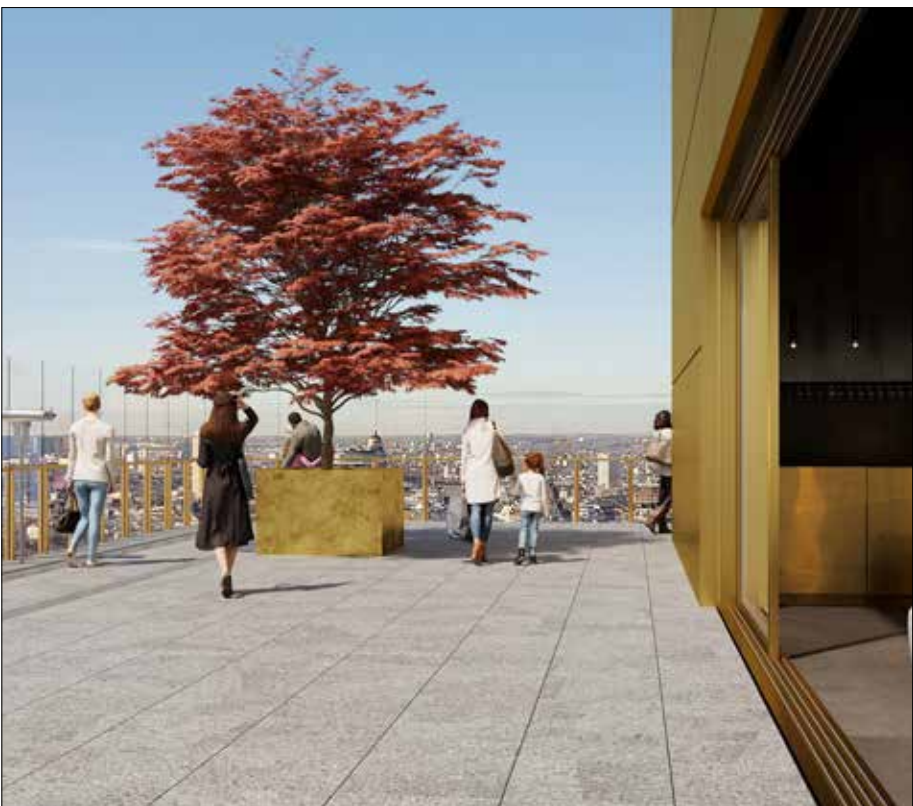
Met de drie boshuizen, die horen bij een hotel aan de Blausee in het Berner Oberland, heeft Hildebrand Studio's een brug geslagen tussen de Japanse en Zwitserse cultuur. Zo bieden de drie extra hotelkamers de mogelijkheid om op een spirituele manier contact te maken met de natuur en zijn tevens een voorbeeld van Zwitsers pragmatisme.

De boshuizen rusten op stalen steunen maar zijn verder grotendeels van hout vervaardigd. De architect meent: ‘We gebruiken graag natuurlijke materialen die ons raken: Hout heeft veel gemeen met ons mensen: Het is warm, ruikt lekker en vertelt verhalen. Misschien voelt hout daarom ‘menselijker’ aan dan andere materialen.’

Verder was het een vanzelfsprekendheid om gebruik te maken van lokale materialen. Dit betekent dat de huizen gebouwd zijn van lokaal gekapt dennenhout en geprefabriceerd door arbeiders uit de naburige gemeente Frutigen. De modulaire elementen zijn per helikopter naar

de bouwplaats gebracht en daar gemonteerd. Voor de badkamers en vloeren is gekozen voor een diepgrijze Mitholzerkiezelkalksteen die afkomstig is uit een nabijgelegen steengroeve.

De boshuizen hebben alle drie hun eigen naam die past bij het specifieke karakter: Het ‘Mooshaus’ ligt bijvoorbeeld tussen twee met mos begroeide rotsen. Het ‘Steinhaus’ staat op een rots boven een steile helling met uitzicht over de boomtoppen. En het ‘Forest House’ is tot slot omgeven door bomen. Alle kamers hebben tot slot grote raamopeningen met uitzicht op het bos dat verandert met de seizoenen. ■

**Een goede partner voor je energie, da's essentieel.
Zowel om je bureau als je mobiliteit vlot te doen draaien.**

Al 20 jaar is Luminus je partner voor alles wat met energie te maken heeft bij jou op kantoor. En vanaf nu ook voor je mobiliteit. Onze experts adviseren je – rekening houdend met je elektrische installatie en voertuig – inzake laadoplossingen en plaatsing. Daarnaast stellen ze je intelligente oplossingen voor om controle te houden over je verbruikspieken en zorgen ze voor een gesplitste facturatie. Je krijgt toegang tot een uitgebreid netwerk van laadpalen in heel Europa om je wagen op te laden. Zo kan je telkens met een gerust hart de weg op. En bovendien ben je ook zeker dat je de juiste keuzes maakt voor de toekomst, zowel voor jezelf als voor je klanten.

Meer info op elektrische-mobiliteit.luminus.be

Samen maken we het verschil.

Ma Yansong zet gekleurde kroon op leeg gebouw

China verandert razendsnel. Soms zo snel dat het niet altijd bij te benen valt. Plaatsen die ooit druk en bedrijvig waren zijn nu stil en verlaten. Architect Ma Yansong gaf zo'n verlaten plek in Taiping Xu een tweede leven dankzij de installatie Timeless Beacon.

Ooit was deze plek een drukke markt waar al sinds de Ming-dynastie handelaren, lokale bewoners, ambachtslieden en vissers elkaar ontmoeten om zaken te doen. Door de oprukkende urbanisatie is de markt al lange tijd verlaten en is ook de omgeving ervan uitgestorven. De Guangdong Nanhai Art Field is speciaal opgericht om te zorgen dat dit soort plekken niet verloren gaan. Cultureel erfgoed is te belangrijk om zomaar te laten verdwijnen.

In de spotlights

Zij vroegen aan architect Ma Yansong van het gerenommeerde MAD Architects om iets te bedenken dat de vergeten plek in de spotlights te zetten. Hij kwam met een kleurrijke interventie die beslist de aandacht weer richt op deze locatie. Van zowel een grote afstand als van heel dichtbij is de oude markt plots een visueel aantrekkelijke plek geworden.

Ma Yansong: "Vanuit de kieren van het verlaten gebouw zie ik veel planten richting de zon groeien. We hopen vanuit de ruïnes een gevoel van vitaliteit en wedergeboorte te creëren, zodat mensen de nieuwe energie en perceptie van de oude structuur kunnen voelen, evenals een nieuw begrip van tijd in dit hele gebied."

Timeless Beacon bestaat uit twee delen. Al eerste is er een regenboogkleurige overkapping van een transparante stof. Deze beweegt heel mooi mee in de wind, waardoor de installatie extra opvalt. Op straatniveau zijn er stroken met reflecterend materiaal aangebracht. Volgens de architect heeft het geheel wel iets van een vuurtoren, zeker als het geheel 's avonds is verlicht.

De installatie zal tot de zomer van 2024 te zien zijn. ■

Leren van skaters over de publieke ruimte

Deze zomer landt de Rotterdam Architectuur Maand met een drijvend festivalhart op het water in de Maashaven. Het festivalhart bestaat uit drie enorme drijvende bakken waarvan eentje volledig in het teken staat van urban sports. Bijvoorbeeld zoals skateboarden, freerunnen, voetbal en dans.

De urban sports-bak is uitgerust met een miniramp, een freerun-parcours en een deel vrije ruimte. Freerunner Onur Eren (RUSH World) maakte het ontwerp voor de bak in samenwerking met Studio Marco Vermeulen. Onur: "In de bak willen we mensen faciliteren om diverse urban sports te doen, maar we willen deze sporten ook 'tentoonstellen' en mensen aansporen om ze uit te proberen."

Urban sports kunnen een positieve impact hebben op mensen én de stad; ze zijn goed voor je gezondheid, inclusief omdat ze vrijwel niets kosten en open voor iedereen. Als urban sporter gebruik en zie je de ruimte om je heen ook heel anders – de hele stad is je playground."

De urban sports-bak in het festivalhart zal een levendige plek worden waar verschillende sporten bij elkaar komen – van freerunnen en skateboarden tot straatvoetbal en dans. Zo ontstaat ook kruisbestuiving én ontmoeting tussen sporters.

Diverse workshops en een Skate Symposium

In samenwerking met onder meer RUSH World en Skateland worden er tijdens de hele maand juni workshops en andere evenementen op het gebied van (urban) sports georganiseerd waaraan iedereen kan deelnemen. ■

Stadsgroen als kostenbesparing

Groenplan Barcelona goed voor gezondheid 30.000 mensen – Uit onderzoek blijkt dat het groenplan van Barcelona de gezondheid van 30.000 mensen kan verbeteren. Het creëren van meer groene gebieden kan volgens de onderzoekers een jaarlijkse kostenbesparing van 45 miljoen euro betekenen in de geestelijke gezondheidszorg.

Een ambitieus plan om meer groen aan te leggen in Barcelona - een stad met een van de hoogste bevolkings- en verkeersdichtheden in Europa - kan de gezondheid van meer dan 30.000 mensen verbeteren, het gebruik van antidepressiva verminderen en jaarlijks tot 45 miljoen euro besparen op de kosten in verband met geestelijke gezondheidsproblemen, zo blijkt uit onderzoek.

Het onderzoek is gebaseerd op een groeiende hoeveelheid bewijsmateriaal dat groen in steden in verband brengt met een beter geestelijk welzijn en de preventie van depressie, angst en slapeloosheid. "Groene ruimte is een enorme en onderbenutte bondgenoot", aldus Carolyn Daher van het Barcelona Institute for Global Health en een van de auteurs van de deze week gepubliceerde studie. "We moeten veel meer investeren in ziektepreventie en het creëren van gezondheid en welzijn bij de bron. En dat is waar het stedelijk model om de hoek komt kijken."

Het uitgangspunt voor het onderzoek was een plan dat in 2020 door stadsambtenaren in de wijk Eixample werd gelanceerd om kruispunten met veel verkeersopstopping om te vormen naar groene ruimten waar voetgangers en fietsers voorrang krijgen. Het plan, dat bekend staat als Groene

Assen, of Eixos Verds in het Catalaans, ambieert om van één op de drie straten in de stad een groene zone te maken. Onderzoekers hebben berekend dat het plan, als het volledig wordt uitgevoerd, de groene ruimte in de stad met 5,7% kan doen toenemen. Met behulp van een kader dat is opgesteld door eerdere studies die een verband leggen tussen groene ruimten en geestelijke gezondheid, hebben ze de cijfers van het potentiële effect van het plan van Barcelona berekend.

"We kwamen tot de vaststelling dat - ook al vergroten we de groene ruimte slechts met ongeveer 5 of 6% - het aantal gevallen van geestelijke gezondheidsproblemen aanzienlijk vermindert," zei Mark Nieuwenhuijsen van het Barcelona Institute for Global Health en co-auteur van het artikel. Volgens hun model zou de toename van de vegetatie maar liefst 31.000 gevallen van "slechte geestelijke gezondheid" kunnen voorkomen, het aantal bezoeken aan specialisten in de geestelijke gezondheidszorg met 13% verminderen en het gebruik van kalmerende en kalmeringsmiddelen met 8% per jaar verminderen. Het resultaat kan een besparing opleveren van 45 miljoen euro per jaar aan directe en indirecte kosten voor geestelijke gezondheid.

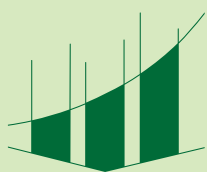
Bij de ramingen werd een voorbehoud gemaakt: de groene maatregelen moeten gelijkmatig over de stad worden verdeeld en gepaard gaan met beleidsmaatregelen ter bevordering van hoogwaardig openbaar vervoer en emissiearme zones, alsook met strategieën om speculatie en gentrificatie te voorkomen.

Hoewel de bevindingen een krachtig argument vormen voor meer groen in een stad

waar slechts 20% van de bevolking voldoet aan de aanbeveling van de WHO voor toegang tot groen en waar de luchtvervuiling chronisch hoog blijft, lijkt niet iedereen mee te zijn, aldus Nieuwenhuijsen. "Helaas zien we het momenteel de andere kant opgaan," zei hij, wijzend op recente berichten over plannen van regionale autoriteiten in Catalonië om meer dan honderd bomen in één van de centrale stadsparken te kappen om plaats te maken voor een treinstation. ■

DURF TRANSPARANTIE
AAN IN JE VAKDOMEIN !

MY BCCA

BCCA

www.bcca.be

De certificatie-instelling BCCA rolt haar portaal "MyBCCA" uit binnen het domein van de betonherstellingen.

Een overlegplatform en communicatietool met een duidelijke meerwaarde voor voorschrijvers en aannemers.

Circulaire samenleving

Projectontwikkelaar KondorWessels Vastgoed (onderdeel van VolkerWessels) heeft met het plan 'Sample' de tender gewonnen voor de ontwikkeling van kavel 19 in het Amsterdamse Buiksloterham (NL). Het plan – naar een ontwerp van Space&Matter, Mecanoo, ZUS en Verdedig Noord – bestaat uit drie circulaire gebouwblokken met een totaal BVO van circa 48.000 m².

De gebouwblokken omvatten onder andere vrije sectorkoopwoningen, middeldure huurwoningen, sociale huurwoningen en productieve bedrijvigheid. Onlangs is hiervoor de optieovereenkomst met de gemeente Amsterdam ondertekend. De gemeente prijst de circulariteit in het ontwikkelconcept dat zinspeelt op het concept van 'sampling'. Samplen in hiphop gaat over delen, hergebruiken en herscheppen. Het principe wordt in dit project niet alleen toegepast op de architectuur van het gebouw, maar ook ingezet voor het bijbehorende programma en gebruik.

Samenwerking met lokale partijen

Sample is een samenwerking tussen KondorWessels Vastgoed, Verdedig Noord,

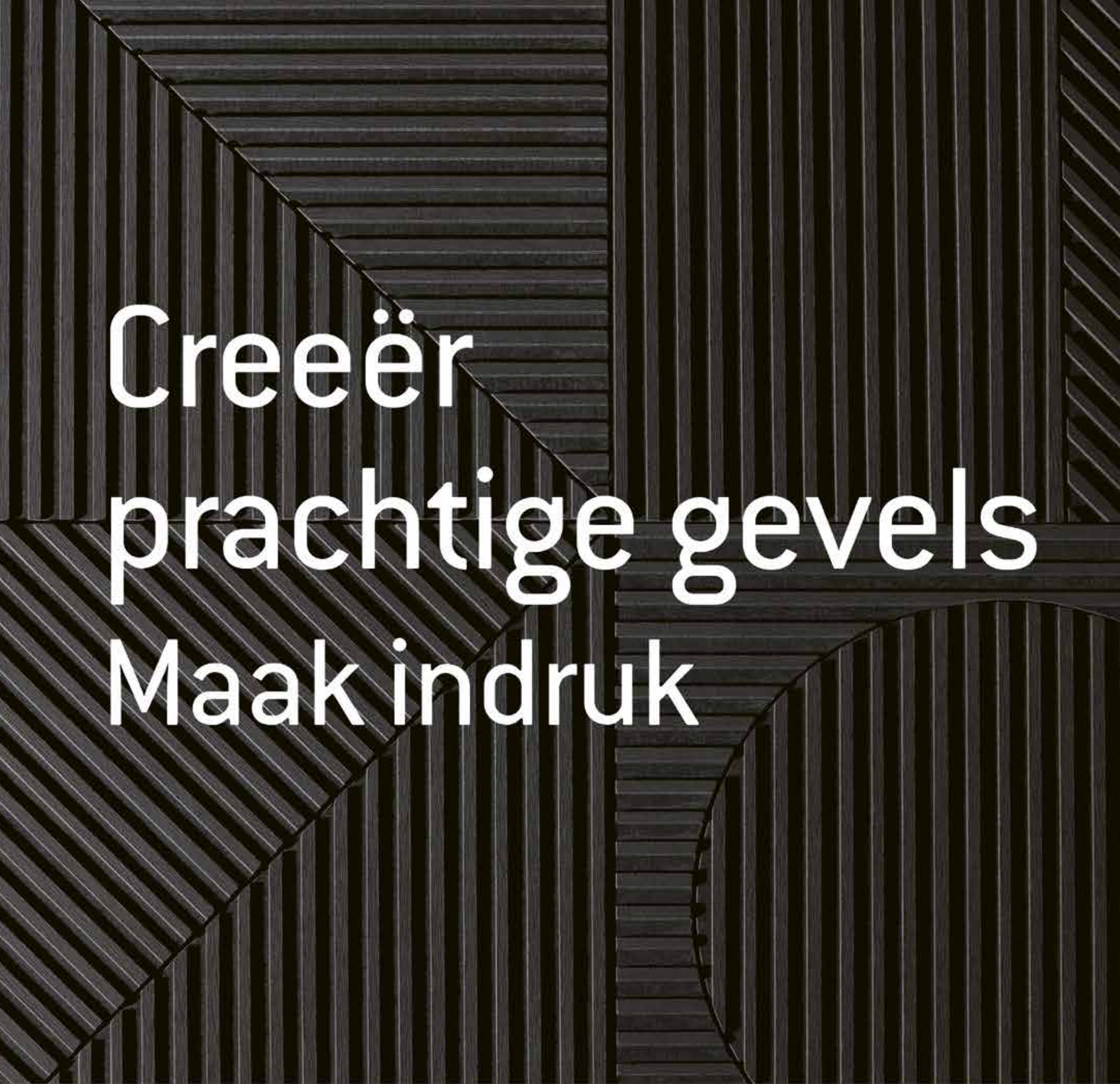
Space&Matter, Mecanoo, ZUS, Metabolic, Finch Buildings, TRAJECT Adviseurs & Managers, Arup en Sweco. In Sample komen circa 357 huishoudens te wonen. De gebouwblokken hebben diverse woningtypologieën en buitenruimtes, deels uitkijkend over het water. Naast verschillende daktuinen en binnentuinen komen in zeventien gemeenschappelijke ruimtes de belevingswerelden van alle bewoners en gebruikers samen.

Solidariteit, wederkerigheid, gedeelde verantwoordelijkheid en gastvrijheid staan centraal in deze ontwikkeling. Maar een circulaire samenleving is niet vanaf papier te ontwikkelen. Die moet groeien vanuit de gemeenschap zelf. Daarom werken KondorWessels Vastgoed en Space&Matter

samen met een groot aantal bewezen succesvolle lokale organisaties zoals Common City Development en Verdedig Noord, een bewonersorganisatie uit Amsterdam-Noord die strijdt tegen de gentrificatie van de stad. Een deel van deze partijen krijgt straks een prominente plek in het complex. Verdedig

Noord zal ervoor zorgdragen dat er met hun programmering andere lokale initiatieven aanhaken. De activiteiten en samenwerkingsvormen die uit dit concept voortvloeien zullen van meerwaarde zijn voor bewoners en ondernemers uit omliggende wijken in Amsterdam-Noord. ■

“ De circulariteit in het ontwikkelconcept dat zinspeelt op het concept van 'sampling' ”

Creeër prachtige gevels Maak indruk

Een uitgesproken 3D en in de massa gekleurd gevelpaneel dat ontworpen is om op te vallen. **EQUITONE [linea]** Grafiet creëert een visueel opvallend architecturaal statement met zijn lineaire groeven en onbeperkte ontwerpmogelijkheden.

Ontvang uw gratis staal van Grafiet
EQUITONE.COM

 EQUITONE

Computational design

In zijn aanpak combineert Studio RAP digitaal design met innovatieve fabricagemethodes, om te komen tot expressieve en duurzame architectuur.

‘Ceramic House’ is een premium boetiek waarvan de gevel bekleed is met 3D-geprinte tegels die refereren naar breiwerk.

De bijna 2.500 gevelstenen voor het Ceramic House in Amsterdam zijn allemaal uniek. Parametrisch ontwerpen in combinatie met digitale fabricage is de crux. En daar heeft Studio RAP nog veel meeslependere plannen mee.

Voor de gevel van ‘Ceramic House’, een high-end boetiek in de Amsterdamse P.C. Hooftstraat, voert het design de boventoon. Daarvoor liet het bureau zich inspireren door breiwerk, op een eigentijdse manier. De haakpatronen werden vertaald in met de computer gecreëerde patronen, die via een 3D-printrobot gerealiseerd werden in keramische tegels.

Wat Studio RAP verder onderscheidt van klassieke architectenbureaus, en dat ze naast het ontwerp ook instaan voor de productie. Ook hiervoor worden digitale processen gebruikt, en productie met behulp van

robots. “Als je verbazingwekkende zaken ontwerpt, zijn deze vaak moeilijk te realiseren op een manuele, traditionele manier. Met robotica, digitale fabricage, 3D-printing ... kan dat wel”, vertelt van Beerendonk. “We zien vandaag bovendien een verdwijning van vakmanschap. Vroeger had je veel ambachtslieden die bedreven waren in allerlei bouwtechnieken, wat zich vertaalde in de architectuur. Dit alles verdwijnt vandaag steeds meer. Wij proberen dit terug te brengen met technologie en robots, waarbij we het vaak hebben over ‘digitaal vakmanschap’. Het aansturen van robots om objecten te maken, ook dat is vakmanschap. Er is veel oefening en training voor nodig om dit tot in de perfectie te beheersen. Een extra voordeel is dat we al onze projecten proberen te realiseren volgens een digitale workflow. Wij houden het proces graag zo lang mogelijk digitaal. Zo blijft alles variabel, waardoor wijzigingen tot laat in het proces probleemloos kunnen worden doorgevoerd. Op deze manier kunnen verschillende ontwerpscenario's worden getoetst op het vlak van planning, technische en financiële haalbaarheid.” ■

Deze sneakers zijn gebaseerd op het werk van Frank Lloyd Wright

Een samenwerking van Kith en New Balance – Ontwerper Ronnie Fieg van Kith heeft zich voor een nieuwe samenwerking met New Balance laten inspireren door het werk van architect Frank Lloyd Wright. Het resultaat is twee uitvoeringen van de New Balance Made in USA 998 – Broadacre City.

Broadacre City was een ambitieus plan van Frank Lloyd Wright voor een stad of voorstad waarbij de architect de toen bestaande regels over inrichting van stedelijk gebied overhoop wilde halen. Ronnie Fieg had dankzij de Frank Lloyd Wright Foundation toegang tot de ontwerpschetsen van Broadacre City. De kleuren en texturen van de tekeningen zijn verwerkt tot twee verschillende paar sneakers.

Textuur

Ronnie Fieg heeft bij het ontwerp van de New Balance-sneakers bewust gekozen voor materialen met verschillende texturen. De kleuren zijn zoals gezegd afkomstig uit de schetsen van Frank Lloyd Wright waarbij in

elk paar aardse groen- en roodtinten zijn te vinden in combinatie met gebroken wit.

De foto's van de schoenen die je op deze pagina ziet zijn geschoten in Taliesin West in Arizona. Dat was het laatste huis waar Frank Lloyd Wright woonde en werkte. Heden ten dage is dit huis het hoofdkwartier van de Frank Lloyd Wright Foundation. Op deze plek gingen ook de sneakers in de verkoop. Hiervoor werd een pop-up ingericht in het theater dat bij het complex hoort. Gelukkig zal ook vanaf 24 april de sneaker te koop zijn via de website van New Balance. ■

Zwevende kijkdoos in het Pajottenland

Zaal Zaliger is een kijkdoos geworden waar de voor- & achterkant communiceren met het landschap. Om buiten en binnen dichtbij elkaar te brengen is de enveloppe van de kijkdoos uitgevoerd in éénzelfde materiaal nl. vezelcement leien. Dankzij de warme grijs tint wordt het gebouw één met de omgeving op een typisch grijze Belgische dag.

Natuurlijke integratie

Zaal Zaliger is gelegen in het landelijke Vollezele en is omringd door weilanden. Oorspronkelijk stond op deze locatie een oude vervallen parochiezaal die amper nog gebruikt werd. Voor de mensen in de omgeving was er niet echt nog een gepaste zaal om kleinere events te organiseren. De bedoeling van de bouwheer was om iets nieuws te creëren dat het lokaal verenigingsleven nieuw leven zou inblazen. Architect Bart Wouters van StudioWAD mocht deze opdracht uitvoeren. Een heel karwei want er waren zeer strikte bouwvoorschriften van toepassing. “ik wilde een sober en bescheiden gebouw dat niet als een mastodont in een natuurlijk landschap zou overkomen. Ik heb daarom bij de dak- en gevelbekleding gekozen voor vezelcement leien van SVK. Met leien kan je een heel gelijkmatige lay-out overheer de verschillende volumes zoals gevel,

dak en de overkragende elementen verkrijgen. Het was daarbij de bedoeling dat alles heel strak zou zijn”, vertelt Bart.

Dekkingwijze

Voor het project is er gekozen voor een specifieke dekkingwijze. “Dat klopt, gaat Bart verder. We wilden graag een dekkingwijze waarbij dak en gevel sterk op elkaar zouden gaan gelijken. Bij het gevelsysteem liggen de leien quasi naast elkaar en is er geopteerd voor het quarto patroon. Dat is eigenlijk bijna een dambordpatroon maar dan met een rechthoekige lei. Dat patroon wilden we zoveel mogelijke ook op het dak realiseren. Je hebt dus niet de klassieke dubbele dekking op het dak want dan zouden de leien verspringen. De leidekker, Mario Lanneer heeft daarom op bepaalde plaatsen waterdichtingsgootjes achter de leien gestoken”, verklaart Bart.

Contrast

“We wilden bovendien graag een lichte kleur voor de gevel om zo een mooi contrast met de zwarte ramen te kunnen creëren. We hebben dan gekozen voor het warme of de wolkengrijze kleur van de Ardonit leien. Een lichte kleur zou veel minder zwaar overkomen. Onderaan hebben we dan ook met plintjes gewerkt waardoor het gebouw een klein beetje lijkt te zweven. Bovendien zijn leien ook heel dankbaar naar onderhoud toe”, gaat Bart verder.

Waarom SVK?

“In mijn inspiratiemap zat een mooi project uitgevoerd met SVK leien, vandaar dat ik spontaan aan SVK dacht voor de uitvoering van dit unieke project”, besluit Bart.

Neem contact voor info
over onze oplossingen:
svkbe@svk.be
03/ 760 49 00
www.svk.global

Een dak waar u het warm van krijgt

2022 werd het jaar van duurzame dakdromen. Zeker nu de energieprijzen de pan uit rijzen, zijn rendabelere stroombronnen niet meer weg te denken. Zonnepanelen vormen daarbij een vanzelfsprekende keuze, maar voor velen blijft de stijlbreuk met de harmonie van het dakontwerp een te groot struikelblok.

Een geïntegreerd PV-systeem

Met het oog op een fraaiër samenspel tussen zonnepanelen en dakpannen, brachten we bij CREATON TERREAL Benelux het Solterre Premium PV-systeem op de markt. Een indak-oplossing die net zo stijlvol als slim is: de zonnepanelen liggen niet meer als een extra laag bovenop de dakbedekking, maar worden nu tussen de dakpannen weggewerkt.

En dat brengt enkele voordelen met zich mee. Naast het feit dat u extra gewicht aan dakpannen bespaart – die uiteindelijk toch onder zonnepanelen verdwijnen – zorgt het fotovoltaische systeem voor hét perfecte plaatje. Omdat de zonnepanelen zich op hetzelfde niveau als de dakpannen bevinden, sluit de installatie naadloos aan bij alle soorten dakpannen en leien. Geen enkele architectuurstijl staat bijgevolg nog buitenspel.

DOMINO-dakpannen met geïntegreerd PV-systeem.

“

Zo koesteren we naast de duurzame schoonheid van onze planeet ook die van de woning. Want de esthetiek van een woning is voor ons net zo waardevol als onze ethiek tegenover de natuur.”

— Jean-Pierre Pidia, Key Accountmanager

Een uitkijk op duurzame vooruitzichten

Wat heeft het Solterre Premium PV-systeem voor u in het vizier?

- **Geen pak werk aan het dakwerk.** Dakspecialisten plaatsen het systeem voor u. Het systeem werd namelijk voor en door professionele dakdekkers ontworpen, wat hen de installatiepartners bij uitstek maakt. Voor een lager risico op fouten en een snellere afwerking.
- **Windbestendige panelen met waterdichte frames.** Bij hevige neerslag of stormachtig weer blijft het dak onbewogen. Sterker nog, ook waterinsijpeling en vochtschade krijgen geen kans.
- **Hoogwaardige materialen die de tand des tijds doorstaan.** Zodat u uw klanten altijd de beste kwaliteit kunt bieden. Het bewijs? Uw klanten krijgen tot 25 jaar prestatiegarantie op het elektrische vermogen van onze PV-panelen.

Dakpannen met opbouw Volnay PV-systeem.

- **Micro-omvormers met macrovoordelen.** Met onze micro-omvormers wordt hoogspanning op het dak vermeden, wat zowel de brandveiligheid als de veiligheid van de dakdekker ten goede komt. CREATON TERREAL Benelux voorziet bovendien alle nodige materiaal. Zo hoeft de dakdekker geen kabels door te knippen of stekkers te installeren, en kan hij of zij het systeem zonder risico plaatsen. Er is meer: dankzij de parallelschakeling halen de micro-omvormers het hoogste rendement uit het zonnepanelensysteem.
- **Eindeloze nieuwbouw- en renovatiemogelijkheden.** Bezigt met verbouwingen? Of legt u nog maar de eerste steen? In beide gevallen kunt u ons PV-systeem in het dak integreren. Zo kunt u bij nieuwbouw een deel van de voorziene dakpannen vervangen door het systeem. Bij een dakrenovatie, daarentegen, kunt u het inbouwen met profielen in dezelfde kleur als de dakpannen.

Van dakpan naar dakplan?

Op ons en met ons kunt u bouwen.

CREATON TERREAL Benelux nv
Generaal De Wittelaan 9/12 - 2800 Mechelen
creatonterrealbenelux.be

CREATON TERREAL

Oceanix, het onwrikbare drijvende dorp dat bestand is tegen de stijgende zeespiegel

Overal nemen kuststeden maatregelen om weerstand te bieden aan stijgende oceanen ten gevolge van de klimaatopwarming. Zo lanceerde de grote haven van Busan in Zuid-Korea Oceanix, een innovatief offshore-project.

De C40 Cities Climate Leadership Group voorspelt dat de zeespiegel tegen 2050 met meer dan 50 cm zal stijgen en 800 miljoen mensen zal treffen.

Een waarschuwing die werd gehoord door de architectenbureaus BIG (Bjark Ingels Group) en Samoo die, in samenwerking met het technologiebedrijf Oceanix, een drijvend stadsproject voorstelden, verankerd voor de kust van Busan.

Drie platforms, drie werelden

Oceanix Busan is een drijvende, ecologische en modulaire wijk die een breed scala aan duurzame materialen en technologieën gebruikt om

een autonome menselijke habitat mogelijk te maken in geval van zeespiegelstijging.

Het voorziet in drie onderling verbonden platforms, die door bruggen met het vasteland zijn verbonden. Elk van hen vervult een specifieke functie. Het horecaplatform biedt kamers, winkels, restaurants ... Het onderzoeksplatform omvat een marien laboratorium en een moestuin om voedsel te verbouwen. Het woonplatform zal worden bewoond door permanente bewoners.

Deze eerste fase van het project zal 12.000 mensen op 6,3 ha huisvesten. Uiteindelijk komen er maar liefst 20 drijvende platforms die plaats bieden aan 100.000 mensen.

Duurzaamheid en circulariteit

Oceanix Busan zal systemen met gesloten kringloop inzetten om water te hergebruiken. Ander afval zal worden gebruikt om gewassen te bemesten en als energiebronnen. Dankzij zonne- en windenergie zal Oceanix voorzien van elektriciteit. En uiteraard gebeuren verplaatsingen er te voet of met de fiets.

Een van de belangrijkste materialen die voor de platforms worden gebruikt, is biorock. Dat is een duurzame natuurlijke coating die mineralen uit het zeewater absorbeert om een kalkhoudende coating te vormen die zelfvoorzienend, zelfherstellend en sterker is dan conventioneel beton.

“We kunnen de problemen van vandaag niet oplossen met de oplossingen van gisteren. Maar laten we in deze golf van innovatie inclusief en eerlijk zijn en ervoor zorgen dat we niemand achterlaten”, zei Maimunah Mohd Sharif, CEO van UN-Habitat, tijdens de projectpresentatie in New York. Oceanix zal naar verwachting 627 miljoen dollar kosten. De werkzaamheden zullen naar verwachting in 2023 van start gaan en voor het einde van 2025 zijn voltooid. ■

Secure
your tickets
now!

imm *Spring* Edition.

Be part of the journey.
04.–07.06.2023

the interior business event
imm-cologne.com

Koelnmesse GmbH
Tel. +49 1806 913 131
imm@visitor.koelnmesse.de

Grote open ruimtes

Een opvallend eengezinshuis verrees aan de rand van een woonwijk in Aarau (Zwitserland). Architect Gautschi Lenzin Schenker maakte daarbij bewust gebruik van de grote open ruimtes die aan drie zijden worden ingenomen door landbouwgebied. Tuinafscheidingen en planten zijn achterwege gelaten om de grenzen bewust onzichtbaar te houden.

Ondanks de openheid, hecht de familie aan privacy. Dit realiseerde de architect door de eetkamer met keuken op de zolderverdieping te realiseren. Deze eetkamer is middels een open ruimte verbonden met het beneden gelegen woongedeelte. Door de grote beglazingen op alle verdiepingen, biedt de woning een mooi uitzicht op het aangrenzende bos en het omringende landschap.

Voor de constructie van deze drie verdiepingen tellende woning, is gebruik gemaakt van lijmvrije massief houtsystemen van lokale zilverspar en es. Aan de buitenkant is de

gevel bekleed met zwartgekleurde houten planken. Ook voor het interieur is hoofdzakelijk hout gebruikt waarmee een warme sfeer is gecreëerd.

De drie verdiepingen zijn ruimtelijk met elkaar verbonden via een ruimtelijke trap. Door de oriëntatie van de kamers is hierdoor bij binnenkomst in de woning zicht tot aan het terras op de zolderverdieping. Op de begane grond is een vorstelijke zithoek, een overdekte entree en een overdekte buitenruimte gecreëerd. ■

Heterogene omgeving

Jeugdverkeersschool in Stuttgart – In de nieuwe jeugdverkeersschool combineert ASP Architects dynamische vormen en felle kleuren met een authentieke materiaalgebruik. Het houten gebouw met één verdieping past hierdoor bij de heterogene omgeving die zich kenmerkt door woningen, een bosgebied en diverse clubhuizen.

Op het verkeersparcours aan de noordzijde van de nieuwbouw kunnen de jonge gebruikers de verkeersregels oefenen en leren fietsen. Naast asfaltroutes zijn er gebieden met zand, grind en kasseien, evenals een spoorlijn die moet worden overgestoken.

De 45° schuine gevelbekisting van voorvergrijsd lariks onderstreept de dynamische uitstraling. Gevelnissen en een doorgang door het gebouw – deze leidt naar de parkeerplaatsen en geeft hulpdiensten toegang tot de voorziening – contrasteert felrood met de houten bouwschil.

De verkeersschool heeft een netto vloeroppervlak van 500 m² en is verdeeld in vier secties. Deze bieden onder meer een ruime entree met garderobes en zitjes, een trainingsruimte en sanitaire voorzienin-

gen. Voor het gebouw is een aparte ruimte voor de gestationeerde politieagenten aanwezig met een kantoor, kitchenette, kleedkamers en een houten terras. Het ruimtelijk programma is aangevuld met een werkplaats, een berging, een fietsenstalling, een droogruimte voor natte kleding en een EHBO-ruimte.

Om het ‘consequent, authentiek en puur’ te houden, heeft ASP Architects voor de binnenkant gebruik gemaakt van een geïsoleerde vloerplaat van gewapend beton met een geschuurde en geoliede dekvloer van hard materiaal. Deze dient als basis voor de houtconstructie en is verder vrij van vloerbedekking. De wanden en plafonds zijn bekleed met sparrenhouten panelen met een ruimte-akoestische afwerking. ■

‘Van Gogh Homeland’

Vincent van Gogh had een grote liefde voor het Noord-Brabantse landschap, zoals zichtbaar is in tal van zijn schilderijen. Dat landschap staat momenteel onder druk. Het aantal overstromingen neemt toe en boeren, steden, industrie en natuurliefhebbers vechten om de beschikbare ruimte. Aanvragen voor vergunningverlening met stikstofeffecten op Natura 2000-gebieden zijn stil komen te liggen. Hoe vindt Brabant de balans tussen idylle en vooruitgang?

Op initiatief van Midpoint Brabant ontwikkelde MVRDV samen met Stichting Van Gogh Homeland een ‘belevens met betekenis’ die het grote publiek bewuster wil maken van de grote opgaven voor de toekomst. Door kennis van architectuur, landschapsonwerp, duurzaamheid en expertise op het vrijetijd domein te bundelen, willen de initiatiefnemers, jong en oud enthousiasmeren voor het Brabantse landschap. De ambitie is om op een aantrekkelijke en toegankelijke manier het landschap te tonen waar Vincent van Gogh 150 jaar geleden zijn inspiratie vond, en tegelijk waar dat landschap in de toekomst duurzamer en groener kan.

Van Gogh Homeland wordt gerealiseerd in samenwerking met Brabantse regio's en gemeenten, en met een belangrijke Brabantse speler als de Efteling. Begin maart is het plan voor Van Gogh Homeland overhandigd aan Stijn Smeulders, gedeputeerde van de provincie Noord-Brabant dat de ontwikkeling van het plan faciliteert. Van Gogh Homeland valt uiteen in drie onderdelen: de Van Gogh Homeland Experience, een attractie die wordt ontwikkeld in samenwerking met de Efteling, de Van Gogh Homeland Biënnale en het Van Gogh Homeland Atelier,

van waaruit de attractie en de biënnale worden ontwikkeld en waarin het draait om kennisoverdracht.

De biënnale gaat als eerste van start, waarschijnlijk in 2025. Architect Winy Maas, mede-oprichter van MVRDV, is gevraagd om als conservator deze biënnale als eerste vorm te geven. Het wordt een buitenexpositie vol interventies en tijdelijke installaties waarbij typisch Brabantse landschapselementen een podium krijgen. Bezoekers gaan op een avontuurlijke expeditie langs tijdelijke superduinen, tuinbouwtorens, regenkamers en heidewoningen die verspreid in het landschap zullen worden geplaatst. Geïnspireerd door Van Goghs visie op het Brabantse landschap, worden makers uitgenodigd om hier Brabantse superlatieven te accentueren en worden de grenzen van de mogelijkheden van meervoudig ruimtegebruik opgezocht.

“Als je aan de klimaatopgave denkt, moet je groot durven denken”, zegt Winy Maas. “Door zoveel mogelijkheden te onderzoeken, gaat het balletje rollen. Onze buitenexpositie bestaat straks uit tal van paviljoens die bijna als een kralensnoer in het landschap komen te liggen. We houden de bezoekers geen moralistische boodschap

voor, maar laten ze klimaatverandering voelen; de droogte, de natheid. We tonen ook mogelijke oplossingen zoals een tuintoren of een superduin. Volgens mij ligt de opgave voor de komende tijd in de vervlechting van stad en natuur en van natuur en stad. We moeten hierbij open staan voor een kritische bejegening van elkaars idealen.”

Brabantse biënnale

Het is de bedoeling dat de biënnale eens per twee jaar wordt georganiseerd, elke keer in een andere Brabantse regio. De eerste zal plaatsvinden in midden-Brabant met de gemeente Tilburg als middelpunt. Initiatiefnemers Joost Melis directeur stichting Van Gogh Homeland en programmamaker Lian Duif: “Een dergelijke Brabantse biënnale zal zich niet alleen manifesteren in het landschap, maar ook in het stedelijke weefsel. Van Gogh Homeland zal in zijn geheel de Brabantse identiteit verder versterken. Juist door het toegankelijke karakter is een bezoek aantrekkelijk voor verschillende doelgroepen. De verwachting is dat dankzij de manier van presenteren ook jongeren zich meer betrokken zullen voelen bij de grote transitieopgaven en het landschap dat hen omringt en dat ze in de toekomst zullen beheren.” ■

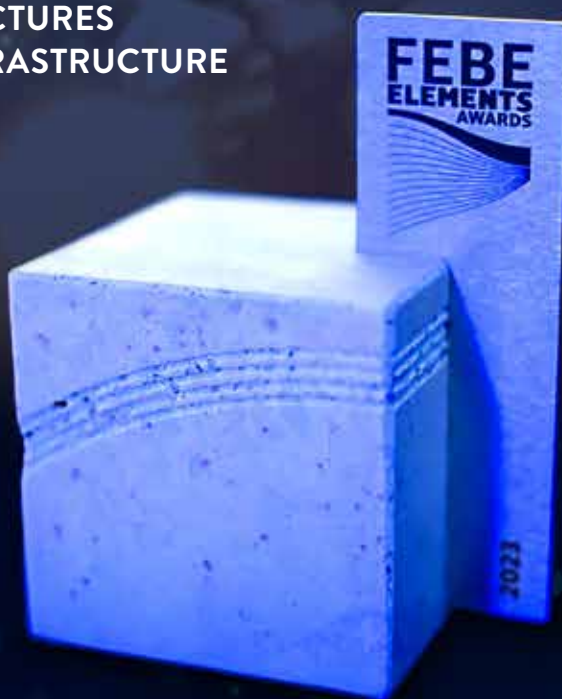
FEBE

ELEMENTS AWARDS • 2023

SCHRIJF UW PROJECTEN IN VÓÓR 30 JUNI 2023!

PRECAST IN BUILDINGS • PRECAST IN STRUCTURES
PRECAST IN LANDSCAPE • PRECAST IN INFRASTRUCTURE
OUTSTANDING PRECAST

*Verdiert uw project in/met
prefab beton een award?
Info en inschrijven op
www.febeawards.be.*

Een organisatie van FEBE, de Federatie van de Betonindustrie. Voorwaarden en reglement op www.febeawards.be.

Modulair, geprefabriceerd huis op Schots eiland

Omdat er op het Schotse eiland Uist weinig mogelijkheden waren om – tegen aanvaardbare kosten – een huis te bouwen, besloten de opdrachtgevers de woning te prefabriceren. Koto Unnos Systems stelde voor om op het vasteland van Wales zeven modules te bouwen en deze 570 mijl over land en zee te transporteren naar het eiland voor assemblage.

En zo geschiedde. De modules zijn ontworpen met het oog op een minimale CO2 footprint. Dit betekent dat ze voldoen aan de normen voor passiehuizen met betrekking tot luchtdichtheid en energieverbruik. Verder is de primaire structuur opgebouwd uit op maat gemaakte houten kokerbalken waartussen cellulose als isolatiemateriaal is aangebracht. Dezelfde structuur biedt tevens weerstand tegen de extreme windbelastingen op deze locatie.

De architect heeft bij het ontwerp van het zogenaamde Koto-huis maximaal rekening gehouden met de natuurlijke omgeving.

Zo komen de dakhellingen overeen met de val van het land en worden landschap en bewegend zeegezicht omarmd door grote ramen. Door de breedte van het perceel kunnen de bewoners maximaal genieten van de prachtige uitzichten, het licht en de weidse luchten.

In de binnenruimtes is gebruik gemaakt van gedempte aardetinten, natuurlijke pigmenten op de muren, houten vloeren en natuurlijke stoffen. Deze kleuren harmoniëren met het landschap en maken de binnenruimte gezellig en aangenaam om in te verblijven. ■

Veilig bankieren in hout

Even ten zuiden van Luzern in de heuvelachtige gebieden van het centraal Zwitserse kanton Obwalden, wordt een nieuw gemengd werk- en woongebied gerealiseerd. Het eerste bouwblok van het nieuwe stedenbouwkundig plan omvat onder andere het hoofdgebouw van de Obwalder Kantonalbank dat ontworpen is door Seiler Linhart Architekten. Het belangrijkste bouw materiaal is hout.

Het vijf verdiepingen tellende kubusvormige gebouw stond bij de oplevering nog alleen, maar uiteraard was al wel rekening gehouden met de toekomstige wijk die zich tussen bedrijfsgebouwen en een woongebied bevindt. Het gebouw heeft een vloeroppervlak van 8.870 vierkante meter en is geheel opgetrokken uit hout.

De constructie met fijn gestructureerde gevels van donker hout staat op een betonnen sokkel. De verdeling van de verdiepingen – onderste twee voor klanten, daarboven kantoor – hebben de architecten terug laten komen in de detaillering van de houten gevels en de vormgeving van de ramen en

de zonwering. Hout bepaalt ook het karakter van het interieur. Zo is de constructie van lokaal geteelde en verwerkte essen en sparren hier bewust zichtbaar gelaten.

De hoofdentree komt uit in een twee verdiepingen tellende ontvangsthall met adviesbalies, aangrenzende vergaderruimtes en de kluis voor bankklanten. De vloerbedekking van de hal bestaat uit een rotsmengsel van Obwaldner riviergrind. De drie daarboven gelegen kantoorverdiepingen hebben aparte ingangen op de begane grond en ondergrondse parkeergarage en zijn gegroepeerd rond een groen binnenterrein. ■

Thermische isolatie

De thermische inertie van een gebouw of huis gaat vaak samen met de thermische isolatie van de muren als comfortfactor. Indertijd werd dit als noodzakelijk gezien voor de herverdeling van door de muren opgestapelde calorieën. Het is belangrijk dat de ontwerpers ingrijpen in de energieconsumptie en de levenskwaliteit. Het is hun taak om vanaf het beginstadium van het architecturale ontwerpproces concepten te integreren die maken dat de energieprestaties afgestemd kunnen worden op de huidige eisen.

Als men voor optimaal comfort wil gaan, maar toch het gebruik van grondstoffen zoveel mogelijk wil beperken, dan mogen energieverslindende oplossingen niet in overweging genomen worden. De architectuur wil deze uitdaging op een zo natuurlijk mogelijke manier aangaan. Daarvoor is een holistische aanpak nodig, die bestaat uit een reflectie over zowel vorm en inrichting van het gebouw als over de materialen. Daarbij mogen ook gepaste en vernieuwende technologieën niet over het hoofd gezien worden.

De schil van het gebouw

Een van de belangrijkste rollen van de schil van een gebouw is het vinden van een evenwicht tussen vier types uitwisselingen tussen buiten en binnen: calorieën, natuurlijke lichtinval, lucht en geluid. Die uitwisselingen hangen af van de vorm en de compactheid van het gebouw, de eigenschappen van het materiaal waaruit de wanden zijn opgetrokken (lucht- en waterdoorlaatbaarheid, mate van thermi-

sche en geluidsisolatie ...) en de zorg waarmee de openingen en ramen zijn ontworpen. De grootste uitdaging in de ontwerpfase is het vinden van een optimale balans tussen uitwisselingen tussen binnen en buiten en de manier om die onder controle te houden. Er moet genoeg natuurlijke lucht- en lichtinval zijn, gecombineerd met zo weinig mogelijk ongecontroleerde overdracht van calorieën en geluid via de schil, maar wel met een afvoer van vervuilde lucht en vocht van binnenuit. De glaspartijen, zoals ramen en deuren, kunnen de calorieën tot 5 keer sneller doorlaten dan een gewone 20 cm dikke bakstenen muur. In een warm klimaat heeft de omvang van de ramen een zekere invloed op de behoefte aan airco. Hoe groter de glaspartijen, hoe groter de vraag naar klimaatregeling. Het is dus heel belangrijk om goed na te denken over hoe de schil opgebouwd wordt, te beginnen bij de vorm.

Thermische transmissie

De isolatie van muren is een uitstekende manier om de overdracht van warmte tussen binnen en buiten te beperken. Ieder materiaal heeft een transmissiecoëfficiënt, de U-waarde, die alle mogelijke calorieuitwisselingen omvat: convectie, conductie en radiatie. Hoe lager deze waarde, hoe beter het materiaal isoleert. De mate van isolatie stijgt evenredig met de dikte van het materiaal. Een voorbeeld: de U-waarde van beton bedraagt 2,4; die van bakstenen met een dikte van 50 cm bedraagt 1,2 en voor 5 cm polystyreen is dat 0,7. Inzake thermische transmissie is 17 mm

cellulose dus gelijk aan 913 mm vol beton. De U-waarde en de dikte van de verschillende materialen waaruit het geheel van muren van een lokaal bestaat, bepaalt dus de globale thermische balans van dat lokaal. Die waarde wordt uitgedrukt in een globale K-coëfficiënt, de optelsom van de thermische-transmissiecoëfficiënt van elk van de wanden, en wijst dus op de hoeveelheid warmte die door de wanden gaat. Er wordt gewerkt met een eenheid van tijd, van oppervlakte en van temperatuurverschil tussen de ruimten aan beide kanten van de muur. Iedere niet-gecontroleerde infiltratie van de muur moet vermeden worden, want dit leidt onvermijdelijk tot warmteverlies in het lokaal en verstoort de ventilatiesystemen. Het is dan ook logisch dat de maximale luchtdoorlaatbaarheid een van de vereisten is voor passief bouwen, omdat hierbij met mechanische ventilatiesystemen wordt gewerkt.

Het architectenkantoor van Alventosa Morell in Spanje heeft een huis gebouwd dat mooi opgaat in de omgeving, maar ook op thermisch vlak heel wat interessante kenmerken heeft.

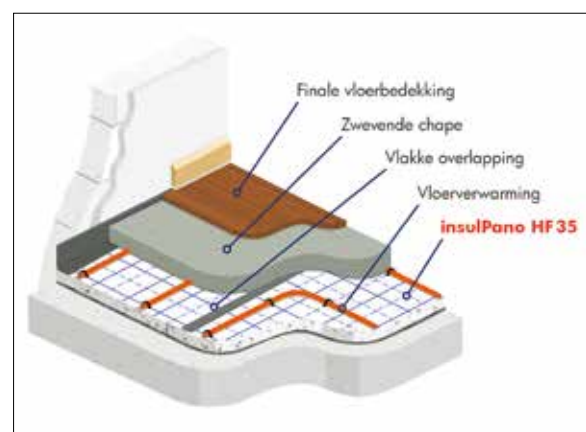

Vloerverwarming in appartementen, hoe voldoen aan de akoestische en thermische normen?

De appartementen zijn onderworpen aan akoestische en thermische isolatienormen tussen verdiepingen. De plaatsing van vloerverwarming mag de akoestische prestatie van het complex niet wijzigen. Het doorprikken van de akoestische onderlaag is uitgesloten, hoe gaan we dan te werk?

Ten eerste afgeraden om akoestische onderlagen door te prikken

Het gebruik van een akoestische onderlaag om een zwevende chape te creëren, is de enige manier om te voldoen aan de normen voor akoestische isolatie tussen verdiepingen. Om akoestische bruggen te vermijden, mag de onderlaag die de scheiding van de chape garandeert, in geen enkel geval doorprik worden. In tegenstelling tot wat soms wordt beweerd, is dit akoestische principe dus ook van toepassing voor het bevestigen van de vloerverwarming en dit geldt voor alle dunne onderlagen op de markt!

Akoestische isolatie, thermische isolatie en bevestiging van de vloerverwarming onder chape

Bevestiging met tackers op insulPano HF35

In de NIT 273 met betrekking tot de "Installatie van vloerverwarmingssystemen met warm water" specificeert Buildwise (WTCB) dat de isolatielaag niet mag worden doorprik om contactpunten met de draagvloer of de uitvullaag te vermijden die de akoestische prestaties van de vloeropbouw in het gedrang zouden kunnen brengen.

Vloerverwarming in zwevende plaatsing

De vloerverwarming moet daarom zwevend geplaatst worden op een akoestische onderlaag. Leveranciers van vloerverwarmingssystemen bieden hiervoor verschillende oplossingen aan (ijzeren net, noppensysteem, Rail systeem, enz.). Helaas brengen deze oplossingen altijd kosten en veel langere plaatsingstijd met zich mee dan het bevestigen met tackers.

Korte tackers laten toe om de vloerverwarmingsbuizen te bevestigen

insulPano HF 35, tackeren zonder compromis op de prestatie

Als antwoord op deze beperkingen heeft insulco een unieke en innovatieve oplossing ontwikkeld. Naast het bieden van uitzonderlijke akoestische prestaties en het voldoen aan de thermische vereisten tussen verdiepingen, maakt de insulPano HF35 het mogelijk om op een traditionele manier de vloerverwarmingsbuizen met tackers te bevestigen!

Door 3 functies te vervullen in één enkel product van slechts 35 mm dik, biedt de insulPano HF35 niet alleen een technisch hoogstaand antwoord voor de installatie van vloerverwarming, maar levert het ook aanzienlijke financiële en tijdsbesparingen op de werf op.

Voor meer informatie over dit product, kunt u gerust contact opnemen met insulco, de Belgische specialist in dunne akoestische en thermische isolatiematerialen.

www.insulco.be
067/41 16 10
insulco@insulco.be

‘Silo54’

Industriële graansilo's herbestemd tot iconische site met meerdere invullingen

Ontwikkelaars Ertzberg en DCA hebben de vergunning aangevraagd voor de herbestemming van de voormalige graansilo's van AB InBev. De plannen zijn ambitieus: er komen 'silo-woningen', een hotel, recreatie & cultuur, coworkingplekken, horeca, handelszaken én een publiek stadsbalkon op 50 meter hoogte met congrescentrum. De Belgische en internationaal bekende toparchitect XDGA (Xaveer De Geyter) – wiens ontwerp al in 2008 voor de eerste keer werd voorgesteld - zet ook vandaag zijn naam onder de definitieve plannen van silo54.

Met het indienen van de vergunning komt de herbestemming van de oude silo's aan de Leuvense Vaartkom nu écht in een stroomversnelling. Het oude iconische fabriekspand dateert uit de jaren '60 toen AB InBev haar brouwerij uitbreidde met grote industriële gebouwen zoals de Mouterij, de Eesten en de silo's. De 54 silo's zelf zijn 50m hoog met een diameter van 6m, opgetrokken in gewapend beton.

Aanvankelijk beschikte AB InBev over een afbraakvergunning om de industriële silo's af te breken maar daar wilde de Leuvense stadsontwikkelaar Ertzberg niet van weten. In 2006 kochten ze de site over van de brouwer en hielden ze de sloop tegen. Vanaf dan startte een belangrijk traject om de voormalige fabriekssite herop te waarderen tot een nieuwe Leuvense stadswijk. In 2009 werd er een Ruimtelijk Uitvoeringsplan (RUP) goedgekeurd en volgde een reeks ontwikkelingen waaronder de 'Balk van Beel', torengebouwen 'de Twist' & 'Lucid' en de

school 'Stroom'. Momenteel wordt er volop gebouwd aan de sociale woningen in de Artoistor en aan The View.

Voor het ontwikkelen van silo54 werkt Ertzberg samen met DCA uit Olen. De afgelopen drie jaar werd intensief samengewerkt met stad Leuven om het project, dat voor de eerste maal in 2008 werd voorgesteld, concreet uit te werken. Nu is de site klaar voor de laatste stap.

“Leuven investeert al jaren succesvol in de Vaartkom. Zo groeide de stadswijk Tweewaters rondom de Silo's en de Molens van Orshoven uit tot het tweede centrum van de stad. Met de komst van silo54 voegen we hét sluitstuk van de Vaartkom aan dat grote verhaal toe.” Jo Vandeborgh, CEO van Ertzberg

Stadsplein op 50m hoogte

De herontwikkeling van het oude fabrieksgebouw is zonder twijfel één van de meest tot de verbeelding sprekende reconversieprojecten ooit in België. En technisch geldt het alvast als een huzarenstukje. De appartementen in de silo's zelf zijn deels cirkelvormig en gaan van een mix van kleinere studio's van 30 vierkante meter – specifiek bedoeld voor middellange termijn – tot 2- en 3 slaapkamerappartementen voor gezinnen.

“Puur bouwtechnisch is dit een bravourestuk om wooneenheden in de silo's te creëren. Maar door het multifunctionele karakter van het gebouw trekt het de hele buurt omhoog.

Wie vandaag naar de Tweewaterswijk kijkt, ziet bijvoorbeeld een school, een kindercrèche, 150 sociale huurwoningen, nog eens 105 betaalbare woningen, een ondernemershub en tal van groen. Dat is een verhaal dat veel groter is dan enkel de reconversie van een oude fabriek.” Luc Neefs, bestuurder DCA

Daarnaast is één van de meest opvallende zaken aan het ambitieuze project het gloednieuwe stadsbalkon: een plein op 50 meter hoogte waar bezoekers een panoramisch zicht krijgen van 360 graden rond de omgeving.

Het is het gerenommeerde Belgische architectenbureau van XDGA waarvan de naam op de vergunningsaanvraag prijkt. Het doel was niet alleen om het unieke gebouw tot een architecturale parel om te toveren, maar vooral ook om het perfect te doen passen binnen de huidige stadsontwikkeling van de Vlaams-Brabantse centrumstad.

Participatief traject

Het project heeft een bijzonder participatief traject afgelegd. Zo overlegde Ertzberg al in 2007 met stedelijke organisaties en zette ze een grote ontwerpwedstrijd op met alle Leuvense scholen ter inspiratie van de architecten. Het uiteindelijke ontwerp van de silo's werd in een lokaal magazine onder alle Leuvenaars verdeeld en bewoners werden om inspraak gevraagd. Ook een publieke architectuurexpo in de oude Molens van Orshoven had als doel om zoveel mogelijk partijen inzicht én inspraak te geven in hoe de nieuwe site er zou uitzien.

“De complexiteit van het ontwerp heeft ons jaren studiewerk gekost maar we zijn blij dat het resultaat nog steeds één op één aansluit bij het ontwerp van 15 jaar geleden. We zijn overtuigd dat dit historisch industrieel gebouw zal uitgroeien tot een volwaardig monument en op het netvlies van elke Leuenaar zal gebrand staan. Maar omdat we willen dat iedereen goed begrijpt wat onze visie is en welk verhaal er achter schuilt, organiseren we in de zomer een grote expo.” Jo Vandeborgh, CEO van Ertzberg

100% groene warmte

Met Tweewaters bewijst Ertzberg dat ook de ontwikkelaar een belangrijke rol kan spelen in duurzame stadsontwikkeling. Al in 2005 – nog voor er sprake was van autoluwe stadskernen – koos het bedrijf ervoor Tweewaters volledig autovrij te houden en hoge gebouwen af te wisselen met lage om 70% open ruimte te creëren. Ook de Balk van Beel en de volgende gebouwen die de hoogste BREEAM onderscheiding kregen waren onderdeel van een duurzaamheidsvisie die ook bij de ontwikkeling van de silo54 weer tot uiting komt.

Tot slot wordt binnen het gebouw een zogenaamd 'warmtedistributie-hub' aangelegd waardoor de beschikbare restwarmte van industrie uit de buurt omgezet wordt naar 100% groene warmte voor silo54. De afgelopen jaren werd er in de wijk al een warmtenet aangelegd waardoor andere gebouwen in en ook buiten de wijk op dit net aansluiten en tot 90% hun warmteverbruik kunnen verduurzamen. ■

Vlaggenschipproject voor circulair bouwen

Onder de naam 'Primeo Energie Kosmos', realiseerde het Bazelse architectenbureau Rapp een 'experience' centrum dat als doel heeft bezoekers bewust te maken van de energietransitie en klimaatneutraliteit. Het is dan ook niet meer dan logisch dat voor het gebouw zowel gebruik is gemaakt van hout als van gerecycleerde materialen.

Rapp heeft al jarenlange ervaring in het gebruik van gerecyclede materialen in nieuwbouw en werd daarom door EBM (Genossenschaft Elektra Birseck Münchenstein) gekozen om het wetenschap- en experience centrum 'Primeo Energie Kosmos' te ontwerpen.

Het nieuwe gebouw is een aanvulling op het bestaande Elektriciteitsmuseum en fungeert zelf ook als een soort proefveld. Meer dan tweederde van de onderdelen is gerecycled of gemaakt van hernieuwbare grondstoffen en komt – indien mogelijk – uit de regio. Alle materialen die dit om structurele, juridische of economische redenen niet zijn, heeft de architect onbehandeld gelaten waarmee het herbruikbaar is.

In de drie verdiepingen tellende houtskelbouw is het regionale hout bewust zichtbaar gelaten. De plafonds rusten op een draagsysteem waarin een centrale beuken steun is verwerkt; de buitenmuren maken deel uit van de draagconstructie.

Verder is op een creatieve manier gebruik gemaakt van gerecyclede materialen. De bekleding van de stalen wenteltrap is bijvoorbeeld van het hout dat overbleef van de tijdelijke werftrap. De helft van de vloerdelen op de verdiepingen komt uit een botenhuis uit 1911 terwijl andere onderdelen in het interieur zijn betrokken van de onderdelenbeurs in Klybeck. 60 jaar oude hoogspanningsmasten zijn omgebouwd tot traliwerk. ■

Tip voor unieke stedentrips in Hidden Cities Europa

Wij zijn dol op het maken van stedentrips. In relatieve korte tijd kun je al je zintuigen volop prikkelen door de mooiste en leukste musea, winkels, restaurants en monumenten te bezoeken. Wie op zoek is naar unieke bestemmingen voor een stedentrip moet zeker eens in het boek Hidden Cities Europa van Henning Aubel kijken.

Deze ervaren reisjournalist heeft een flink aantal bestemmingen gevonden in Europa die zich perfect lenen voor een (korte) stedentrip, maar die nog niet ontdekt zijn door het massatoerisme. Maar liefst 70 grote en kleine steden door heel Europa komen aan bod. In die indrukwekkende lijst staan dus gegarandeerd meerdere steden waar je zelf onmiddellijk naartoe zou willen. Wij zitten in ieder geval bomvol inspiratie na het lezen van het boek.

Een aantal steden zal je zeker kennen. Natuurlijk zijn voor Nederlandse lezers de steden in eigen land bekend (Alkmaar, Maastricht en Groningen), maar deze zijn nog steeds de moeite waard voor een weekendje of dagje weg. Ook de meeste steden in België zullen een belletje doen rinkelen (Antwerpen en Gent), maar ben je bijvoorbeeld ook bekend met Malmedy in het Duitstalige deel van België? Als we vervolgens bij Duitsland gaan kijken, zien we flink wat steden waar we zelfs nooit van hebben gehoord. En dat terwijl we best vaak op reis zijn geweest in Duitsland.

Reislust

Hoe verder van Nederland we komen, hoe bijzonderder en exotischer de bestemmingen klinken. Af en toe zit er een stad tussen waar we al zijn geweest, maar ook dan is het boek nog steeds erg leuk. Aubel weet met zijn teksten goed de sfeer neer te zetten en ook veel over de geschiedenis te vertellen.

Een groot verschil met wat je vaak online tegenkomt, want daar is de informatie vaak wat mager of lezen we vooral wat we al weten. Hidden Cities Europa doet het dus anders. Ten eerste door onontdekte parels uit te lichten, maar ook door daar vervolgens enthousiast en informatief over te schrijven. De reislust wordt dus stevig aangewakkerd.

Na het lezen van dit boek kan het domweg niet anders dan dat je een flinke lijst met steden hebt verzameld waar je graag nog eens

heen zou gaan. Welke dat zijn en hoe lang je daar heen moet gaan, hangt natuurlijk vooral af van je eigen interesses. Sommige steden zijn prima voor een dagje op doorreis en andere nodigen uit tot een langere vakantie. Ook is het natuurlijk mogelijk om er een paar te combineren met een roadtrip of een avontuurlijke treinreis. Inspiratie genoeg in dit boek. ■

Architectenkrant is een maandblad uitsluitend bestemd voor de professionals in de architectuur

www.architectenkrant.be

Maria van Hongarijelaan 64 b6,
1083 Brussel
Tel. 02 772 40 47 - Fax : 02 771 98 01
info@mediaxel.com

Redactie : Nicolas Houyoux -
hoofdredacteur
nicolas.houyoux@mediaxel.com

Publication Manager
Bea Buyse: Tel. + 32 (0)477 77 93 68
bea.buyse@mediaxel.com

Sales Manager
Kathleen Metten: Tel: + 32 (0)472 72 34 81
kathleen.metten@mediaxel.com

Totaal bereik : 13.700 architecten.
Artikels, foto's en tekeningen in het redactioneel gedeelte van de Architectenkrant bevatten geen publiciteit; producten en bedrijven worden hier uitsluitend vermeld ter informatie van de lezers. Artikels met informatie van eerder publicitaire aard worden opgenomen met de vermelding 'productinfo, advertorial,...'. Alleen de auteurs zijn verantwoordelijk voor de artikels, foto's, illustraties en standpunten die in de Architectenkrant verschijnen.

Copyright 2023 - MediaXel bvba.
Alle rechten voorbehouden, die van vertaling inbegrepen. Paraît également en français.

Samenwerken aan duurzame schoonheid

Echte schoonheid laat je liever niet los. Daarom draaien jouw projecten niet alleen om esthetiek, maar ook om duurzaamheid. Alleen zo kunnen je klanten een leven lang genieten van jouw realisaties. Samen met Reynaers Aluminium geef je je projecten die tijdloze kracht. Onze hoogkwalitatieve toepassingen in aluminium inspireren je op talloze manieren en doorstaan moeiteloos de tand des tijds. Zodat jouw creaties gelijkstaan aan blijvend woonplezier.

Ontvang je gratis inspiratieboek projecten op www.reynaers.be/gratis-inspiratieboek-projecten

Quatuor - ©Jaspers-Eyers & Philippe van Gelooven

Reynaers
Aluminium

Ramen

Deuren

Glasgevels